ELS INCENDIS I LA GESTIÓ FORESTAL.

Opinió | 10-09-2012 | 22:52

Tristament, els boscos i el foc tornen a ser notícia un estiu més, amb motiu dels dos incendis, especialment desgraciats, catastròfics, en què s?han perdut vides humanes i s?han cremat més de 10.000 hectàrees. Es tracta de la major superfície cremada a la comarca de l?Alt Empordà en els darrers quaranta anys, com a mínim, ja que els precedents més destacables en aquesta comarca són els focs del 2000, que van cremar 5.988,60 hectàrees, una superfície molt important, però encara lluny de la que s?ha cremat enguany. A l?Empordà hi ha incendis periòdicament, normals al Mediterrani; focs iniciats per causes naturals, amb els quals conviurem sempre, i caldrà que treballem per disminuir-ne la virulència. El que no és normal és que els focs siguin tan freqüents, i és inadmissible que siguin fruit d?actes incívics i imprudents, com sembla que ho van ser els dos casos d?aquest juliol. A Catalunya, els bons sistemes d?extinció, combinats amb l?abandonament de l?activitat forestal i de pastures, donen com a resultat períodes de diversos anys amb petites superfícies cremades en què hi ha acumulació de biomassa.

I, periòdicament, la coincidència de condicions meteorològiques de sequera i vent amb grans quantitats de combustible al bosc pot produir algun incendi de dimensions colossals. Cal continuar treballant per mantenir uns equips d?extinció eficaços i unes infraestructures adequades per fer front als incendis. També és necessari disposar d?agents sobre el terreny, que puguin detectar situacions de risc i que dissuadeixin els individus que realitzin accions imprudents. Però també cal, urgentment, incidir en la prevenció durant els mesos de baix risc. El bosc és un bé massa preuat i útil per a la nostra societat perquè ens permetem el luxe de perdre?l en grans incendis. Una bona part de la superfície cremada (prop de 4.500 hectàrees) ha estat de sureres, les quals, de segur, rebrotaran en pocs mesos i mantindran part de la seva capacitat de protecció del sòl i de retenció d?aigua a les zones de muntanya. No passarà el mateix amb els pins (dels quals s?han cremat prop de 2.100 hectàrees), ja que, com que no tenen capacitat de rebrotar, poden deixar el sòl desprotegit durant uns quants anys.

És necessari repensar la gestió forestal i potenciar les espècies autòctones, com són ara l?alzina i la surera, que poden resistir el pas de les flames i rebrotar al cap de pocs mesos, enfront dels pins, que, en cas d?incendi, deixen un paisatge desarbrat, amb troncs cremats que, en caure, suposen un problema afegit, ja que fan més difícils les tasques futures de gestió del bosc i deixen una gran quantitat de fusta seca que suposa un gran perill en cas d?un nou incendi. Cal també recuperar els espais oberts en el bosc i mantenir-los nets, ja que poden actuar com a punts des d?on atacar el foc,

i, alhora, milloren la biodiversitat del conjunt forestal. Ara és el moment de definir, amb l?acord dels propietaris dels terrenys, quines de les antigues feixes i pastures que havien estat ocupades per pinedes o matollars es recuperen com a prats secs o cultius. El bosc, a part de les funcions reconegudes de captació de CO2, de conservació de la biodiversitat, de gaudi social o d?escenari del paisatge en el qual vivim i del qual depèn, en bona part, el sector turístic, en té una altra que cal destacar atesa l?especial rellevància que suposa per a la seguretat del territori: la capacitat de regular el cicle de l?aigua. S?ha cremat l?esponja i, per això, ara cal que treballem per prevenir els aiguats que es puguin produir la propera tardor a les conques baixes dels rius.

En aquests primers mesos posteriors als focs també és primordial prevenir l?erosió a les zones cremades, ja que la pèrdua de sòl, encara que sigui poc evident, pot comportar la impossibilitat de recuperar el bosc. Per acabar, cal destacar la resposta exemplar de la societat civil gironina davant dels incendis, ja que s?ha mobilitzat de manera voluntària per oferir el seu temps i recursos materials i econòmics a fi d?iniciar, amb la coordinació del Consell Comarcal de l?Alt Empordà, les tasques de neteja i recuperació de les zones cremades. Convé que totes les administracions treballem coordinades tant en les tasques que caldrà dur a terme properament a les zones afectades i a les lleres, aigües avall, com en la gestió adequada dels boscos perquè aquests continuïn fent unes funcions insubstituïbles.

*Miquel Calm i Puig Vicepresident de la Diputació de Girona

Fuente: MIQUEL_C
Autor: MIQUEL_C